

HVA HAR VI TEOLOGER FOR?

"... om nogen taler, han tale som Guds ord" (1.Pet.4,11.)

Dag Jørgen Høgetveit; oktober 2012.

Senior-paleontolog¹ ved British Museum of Natural History i London, Dr. Colin Patterson, stilte spørsmål, og "Spørsmål er: Kan dere fortelle meg noe dere vet om evolusjon, hvilken som helst ting, hvilken som helst ting som er sann? Jeg forsøkte det spørsmålet på geologi-staben ved Field Museum of Natural History, og det eneste svaret jeg fikk var stillhet. Jeg forsøkte det på medlemmer av the Evolutionary Morphology Seminar ved University of Chicago, en svært ansett gruppe evolusjonister, og alt jeg mottok var stillhet en lang tid, og endelig sa en person, "Jeg vet én ting - den burde ikke bli undervist i den høyere skole."²

Pattersons erfaring er rimelig, da evolusjon visseilig ikke har funnet sted:

"James Barr var en ledende Hebraisk-lærd, og Oriental Professor of the Interpretation of Holy Scripture, Oxford University, England." Prof. Barr skriver at "sannsynligvis, så langt som jeg vet, er der ingen professor i Hebraisk eller Gamle Testamente ved noe verdensklasse-universitet som ikke antar at 1.Moseboks 1-11's forfatter(e) tilsiktet å meddele til sine lesere de forestillinger at:

(a) skapelse fant sted i en serie av seks dager hvilke var de samme som de 24-timers-dager vi nå erfarer,

(b) tallene rommet i 1.Mosebok-genealogiene tilveiebringer ved enkel addisjon en kronologi fra verdens begynnelse opp til senere stadier i den bibelske historie,

(c) Noa's flom var forstått å være verdensvid og å utslette alt menneskelig og animalsk liv unntagen for dem i arken."³

Ikke at prof. Barr selv trodde alt dette, men han visste hva tekstens mening er.

Skriften lærer (og om man dertil vil: luthersk lære om Skriftens ytre klarhet tilsier) seks dagers skapelse, herunder planter og dyr "etter sitt slag" og alt "var såre godt", Adams synd og "jorden ... forbannet for" Adams skyld (selv må han nå dø), ca. 6000 års historie hvorav ca. 4400 år siden Noa og noe tid senere Guds tvungne oppfyllelse av sprednings-budet 1.Mos.1,28; 11,8.

Med bakgrunn i Dr. Kjell J. Tveters⁴ kritikk av "kristendarwinisme" er rektor Lars Dahle ved NLM's Mediehøgskolen Gimlekollen⁵, Kr.sand, intervjuet, Dagen 25.09.12; Dahle "som ikke mener skapelse og evolusjon nødvendigvis er stedet å begynne en samtale med ikke-kristne^{<6a>}".

-Dels fordi det er delte meninger om dette blant bibeltro kristne, men også fordi det ikke er det grunnleggende spørsmålet, men et spørsmål om hva slags prosesser Gud har brukt og bruker."

"... delte meninger" blant "bibeltro..." Ikke "det grunnleggende spørsmålet"? Det skulle blant kristne ikke være et "spørsmål", men det første i Guds skriftlige åpenbaring er "grunnleggende".

"-Jeg tar selv avstand fra ungenjordskreasjonisme, ... Gud har brukt evolusjon, det synes opplagt. Spørsmålet er i hvor stort omfang. Her er jeg nok agnostiker^{<6b>}." Sier rektor Dahle. Og hva sa Skriften?

Seks dager; ikke tid for "utvikling". "Efter sitt slag"; ingen "utvikling".

Fra Gimlekollen, 3-4 km. nord-øst over Topdalsfjorden, til Måsjømsforbundets Ansgarskolen. Fremdeles med bakgrunn i Dr. Tveters kritikk av "kristendarwinisme", er førstelektor Reidar Salvesen ved Ansgar Teologiske Høgskole intervjuet, Dagen 02.10.12; han mener "-... det ligger en stor utfordring i hvordan vi skal forstå de siste 150 års erkjennelser innen naturvitenskapen." Det er "-... ikke bare evolusjon som utfordrer teologien. Fysikk og kosmologi med sine oppdagelser utfordrer også teologien." "-Jeg vil si at mange i våre kirkelige miljøer for fort har akseptert det Dawkins og andre forfakter, nemlig at skapelse og evolusjon er et enten-eller." "Hvis Gud har skapt, så må de prosesser som vi leser i naturen være Guds skapergjerning. Det utfordrer. Hvis det er slik at Gud skaper gjennom evolusjon betyr det at det aller meste av alt liv som han har skapt har dødd ut. I møte med så mye lidelse og død må vår tanke om en god og allmektig Gud bli utfordret. Dette var forøvrig en av de største utfordringene Darwin selv fikk i møte med sine egne teorier."⁷ Fremdeles "lærer de fleste søndagsskolebarn og historien om at Gud skapte Adam og Eva. Det kan de trygt fortsette med, mener Salvesen. -Noen av disse tingene krever et visst modenhetsnivå." "-Vi lærer jo at Gud har skapt alle mennesker, og at et hvert menneske

er skapt i Guds bilde. Samtidig sier vår biologiske kunnskap oss mye om hvordan et barn blir skapt. På samme måte kan skapelsesfortellingen si oss at Gud har skapt oss, mens biologien kan forklare oss nærmere hvordan dette har hendt, forklarer Salvesen. Han mener dette er hovedintensjonen med de ulike tekstene i Bibelen som refererer til skapelsen." "-Hvem Adam og Eva var blir fort en utfordring. Særlig innen konservative sammenhenger har dette vært drøftet flittig. De naturvitenskaplige oppdagelsene har skapt behov for en gjennomtenkning som vi ikke er ferdige med. Men det er dette vi har teologer for..."

"Jeg mener at å ta Bibelen på alvor handler om å lese Bibelen i den sjanger og med den intensjon som forfatterne hadde, og ikke det en ønsker seg at de skulle skrevet - nemlig en lærebok i hvordan Gud har gjort alt." Sier Reidar Salvesen; uten å navngi "Sjanger"; Salvesens sktuelle "sjanger" må vel antas den samme som hos professor i GT/hebraisk sammesteds, Hallvard Hagelia: "Bibelen har en rekke tekster som må leses i en mytologisk forståelsesramme, som f.eks. fortellingene om skapelsesberetningene, Adam og Eva, Syndfloden, Babels tårn, osv. Bak disse fortellingene kan det ligge historiske fakta... Der har vært mange store vannflommer i Eufrat og Tigris,... det er ikke krav om korrekt historiebeskrivelse som må bestemme hvordan vi skal tolke disse tekster... Å lete etter Adam og Eva som historiske personer har ikke noe for seg og er en mistolkning av tekstene." (Hagelia, H.; Hva er en myte?; Fædrelandsvevenen 12.09.12; Hagelia skriver ikke om evolusjon.)

Det er ikke just nytt: "Dette problemet er eldre i kristendomsundervisninga i norsk skole enn ein til vanleg vil tenkje. I den bibelhistoria som <fra 1813 lektor i teologi og hebraisk ved Universitetet i Christiania, professor fra 1814> S.B. Hersleb i 1812 gav ut for "Den lærde Skole" satte han "Old-Sagn" som overskrift til skapingsforteljingane <(som med Hagelia, skriver teologene stadig i flertall)>. S. Odland som var den første professor ved Det teologiske Menighetsfakultet, underviste først i 1890-åra i middelskole og gymnas. I den undervisninga hadde han hevda det synet at han som kristent menneske ikkje hadde nokon vesentleg trusinteresse av å halde fast på skapingsforteljingane som "utvortes historisk Fremstilling", men at det er desse forteljingane sitt "aandelige, religiøse indhold vi som kristne holder oss til og glæder os ved". Dette fortalte Odland til Gisle Johnson og spurte om meininga hans. Johnson svara slik: "Jeg synes at det

er paa høi tid man begynner at undervise saaledes.""⁸

4

Men intet i Bibel-teksten tilsier saaledes Undervisning. Teologenes bias er hentet fra evolusjons-dogmatikken. Hvilken innebærer: 1. Kosmisk evolusjon, 2. kjemisk ev., 3. stellarev., 4. organisk ev. (liv av ikke-liv), 5. "makro-ev." (et "slag" blir til et annet "slag", fisk til hund), samt det eneste som er observert: 6. "mikro-ev."⁹ (tilpasning / variasjon innen hvert "slag", liten hund, stor hund, langhåret hund ...)

Variasjon (pkt. 6) sorterer ikke saklig under evolusjons-feltet, men under "vitens"-skap¹⁰. Øvrige fem punkter er aldri observert og er postulater av religiøs karakter; religion¹¹

Dr. John Morris er ikke teolog: "Jeg visste, da jeg hadde studert geologi i sekulære miljøer, at på sent 1700-tall hadde James Hutton, og på tidlig 1800-tall Charles Lyell, foreslått uniformitets-prinsippet og, på den måte, en gammel jord. Sekularister har kanonisert dem for å ha åpnet døren for Darwin til i 1859 å totalt miskreditere Bibelen! Mange ledende vitenskapsmenn stod imot disse ideene, og forsvarte Skriften som både sann og vitenskapelig. Men ved sent 1800-tall var nesten alle slike stemmer blitt stilnet. Hva kunne ha brakt slik en bråvending?

Min yrkes-lesning brakte svaret. I mange tilfelle var det kristne som ledet angrepet på Skriften. Begynnende på tidlig 1800-tall, adopterte teologer beredvillig gammel-jord-ideene, deretter uniformitarisme i stedet for Flommen. De lekte endog med evolusjons-ideer lenge før Darwin. De Bibel-troende vitenskapsmenn av de dage var derfor i den vanskelige posisjonen å forsøke forsvare Skriften mens teologene var imot dem.

Gradvis avtok tro på en historisk betraktning av 1. Mosebok, og en generasjon senere, da Darwin fremla sin mekanisme for evolusjon, falt endog vitenskapsmenn i fellen hans, og få akademikere, hverken vitenskapsmenn eller teologer, aksepterte lengre skápelse. Parentetisk: ting har ikke endret seg mye. Vitenskapsmenn og lek-menn, ikke teologer, leder den nye skapelses-gjenopptakelse. I det store og hele er presteseminar-utdannede teologer oppønerende eller indifferente til bibelsk og vitenskapelig kreasjonisme. Men det kreves ikke en seminar-grad for å vite at Bibelen lærer Skapelse og en ung jord. I virkeligheten kreves trolig preste-seminar-utdannelse for å akseptere de forskjellige perversjoner av Skriften,

slik som dag-tidsalder-konseptet, rammeverk-hypotesen, teistisk evolusjon, og lokal-flom-teorien. Nåtidens evangeliske har hardt for å finne et større seminar som klart holder ved en historisk, grammatisk betraktning av 1. Mosebok. De fleste foretrekker å allegorisere den og hilser evolusjon og / eller gammel-jord-tenkning velkommen inn i deres teologi.

En gruppe professorer fra et større, konservativt evangelisk presteseminar møtte nylig vitenskapsmenn fra Institute for Creation Research. Enhver av dem hadde forlatt nylig-skapelse-posisjonen, vanligvis til fordel for rammeverk-hypotesen. Ved møtets ende ble hver deltager bedt om å identifisere hva som skulle til for å endre hans posisjon. Hver vitenskapsmann fastholdt han ville skifte til tro på den gamle jord kun hvis han var overbevist om at Skriften lærte lange tidsaldre, selv om hver var viss på at vitenskap favoriserte ung-jord-posisjonen. Motsatt vedgikk teologene at de holdt på en gammel jord trass i Skriftens åpenbare mening, og ville anta en ung-jord-tro kun hvis sekulære vitenskapsmenns konsensus syn skiftet til nylig skapelse. Intet under kirken er så veik, hvis dens ledere har antatt hva de tidligere ville ha ansett som vranglære.

I dag er kanskje den vanskeligste pille for liberale og ny-evangeliske teologer å svelge, muligens ung-jord-doktrinen. Selv mange "fundamental"-teologer fastholder den såkalte gap-teorien for å tillempe de geologiske tidsaldre, mens moderate "evangeliske" forfekter dag-tidsalder-konseptet, mens elite-seminarister har antatt rammeverk-hypotesen. Alle holder fast ved gammel-jord-ideen. Historisk var spørsmålet om jordens alder den første av Skriftens doktriner som ble forlatt av kompromissmakere, deretter flommen, deretter skapelsen. I dag har syklusen vendt om. Med evolusjon nå avdekket som ikke troverdig, re-antar mange Kristne skapelse, men holder fremdeles fast på gammel-jorden og lokal flom. Hvor mye bedre det ville være å komme hele veien tilbake til en bibelsk verdensanskuelse (en som anvender bedre vitenskap, i parentes bemerket)."¹²

Den som ikke ønsker være "agnostiker", kan ved siden av Bibelen, henvises til bibelsk gnosis v. Dr. Henry Morris (og heller ikke far Henry var teolog): BIBLICAL CREATIONISM; What each book of the Bible teaches about creation and the Flood¹³:

"... creation is the basis of reality. That is why God placed it

first in the Bible - "In the beginning God created the heaven and the earth" (Gen.1:1).

I also have a personal reason for doing this. When I was a young Christian engineer, struggling with the dogma of evolution versus biblical revelation, I kept trying to find some means of harmonizing the creation account with the day-age theory (with the days of creation representing the geological ages), then the gap theory (with the ages of geology pigeonholed between Gen.1:1 and Gen. 1:2), or some other theory, but none of these compromise systems seemed to work for either science or Scripture.

I had become convinced that the Bible was the Word of God, inspired and inerrant in every word. That being the case, it seemed that such a vital doctrine as creation should be clearly set forth in Scripture, leaving no doubt whatever as to its nature and meaning. I proceeded then to go through the Bible verse by verse, to record and organize every verse dealing with creation and related topics. The conclusion from this study was that none of the compromise theories was biblical."

"In the many, many references to creation, there is not the slightest hint that any process of "evolution" could ever be regarded as God's method of creation. This was not because the writers were unfamiliar with evolutionism, because all the ancient religions and philosophies of men in those days (except for those based on the Genesis account) were based on some form of evolution.

Nor is there any hint in the Bible of great ages of past time. The biblical writers took the record in Genesis at face value, including the revealed truth that God had created and made all things in heaven and earth in six solar days. And, again, this was not because of ignorance of the "old-earth" concept. The pagans of the day all believed in the eternal preexistence of the space time universe, and in endless ages of pre-history. The idea of a recent creation and young earth was a radically new concept to people of that day who did not know or believe the Word of God, just as it is in our day.

It is also important to emphasize that the Lord Jesus, as well as the apostle Peter and the writer of Hebrews, regarded the flood as a world-wide cataclysm, not as either a local or tranquil flood, as many modern evangelicals do today. These evangelicals do this solely in order to appease their non-Christian academic colleagues.

This book, therefore, is an urgent plea to our Christian brethren to come back to simple faith in the plain words of Scripture, as they deal with the vital doctrine of creation. God is surely able to convey, through his holy apostles and prophets, exactly what he means, and we would do well to assume he means exactly what he says."

Referanser og noter:

1. Paleontologi - vitenskapen om fortidens dyre- og plante-verden; læren om de fossile rester av dyre- og planteliv, forsteiningslære.
2. Keynote address at the American Museum of Natural History, New York City, nov. 5, 1981; gjengitt i Gallop, R.G.; Evolution; The greatest deception in modern history; Red Butte Press, rev. ed. 2012, p. 6.
3. J. Barr i brev til David C.C. Watson, 23. apr. 1984; gjengitt i Sarfati, J.; Refuting Compromise; A biblical and scientific refutation of "progressive creationism" (billions of years) as popularized by astronomer Hugh Ross; Creation Book Publ. 2. ed. 2011; p.134.135.
4. Intervju i f.m. Tveiters ferske bok; se Høgetveit, D.J.; Kjell J. Tveit: Livet - skapelse eller tilfeldighet? Hermon Forlag 2012. (Om en bok om Intelligent Design; samt et par-tre andre bøker.); kommentar-avisa.no
5. Institusjonen forgjeves reist av det kristne legfolk. Etter flere tiår uteksaminering av mediefolk finnes i medie-bildet ingenting med kristelig "bêtt". Fiasko.
- 6a. Mon ikke?: "Frances Schaeffer, in an interview toward the end of his life with Christopher Catherwood, stated the crucial evangelistic importance of a sound space/time doctrine of creation.⁴ The author heard him remark in a discussion group at L'Abri in December of 1968 that if he had an hour with a person on a plane who did not know the Lord, he would spend the first fifty-five minutes talking about creation in the image of God and where that man came from, and the last five minutes on the presentation of the gospel of salvation. Schaeffer felt we are greatly mistaken to avoid the important subject of how we got here, why we are like we are, who is in charge, by whose rules we should play, and by whose rules we will be judged. Schaeffer thought that when one avoids these questions, which are deeply implanted in every human heart, and jumps immediately to salvation, one loses the major impact on those who are seeking the truth. An understanding of the doctrine of creation is important for another reason: it helps us see that the Holy Bible is to be taken seriously when it speaks to the real world. If we avoid dealing with what the Bible says about creation of the material universe, then there is a tendency for religion to be disconnected from the real world, or to change the figure, there is a tendency to put Scripture and Christianity into a stained-glass closet that does not impact the space/time realm." (Kelly, D.; Creation and Change; Christian Focus Publ. repr. 2004, p.17.) Kelly's note "4" (ovenfor) skriver: "4. Christopher Catherwood,

Five Evangelical Leaders (Christian Focus Publications: Geanies House, Fearn, Scotland, 1994). He considered that creation was "the first category that many churches either failed or refused to recognize". He wrote, "... these people do not realise that they are lost evangelically, How could they?" ... He went on to elaborate his reply. "This lostness is answered by the existence of a Creator. So Christianity does not begin with accepting Christ as Saviour, but with In the beginning God created the heavens and the earth... That," he continued, "is the answer to the twentieth century and its lostness (the original cause of all lostness) and the answer in the death of Christ" (pp. 135,136)."

Dog: Schaeffer's forholdende til 1.Moseboks tekst er ikke forbillig: "The fact that the genealogies are not chronologies gives us freedom..." "There is a possibility that there is a break between verses one and two, or verses two or three, of Genesis 1, and that from that point on the Bible is speaking of a re-forming of a partially disordered creation rather than the original creation"; f.eks. (Schaeffer, F.A.; No final conflict; The Bible without error in all that it affirms; Inter Varsity Press 3.pr. 1977, p.25.26.)

Til siterte eksempler, se Høgetviet, D.J.; Bibelen Ressurs; kommentar-avisa.no , note 7 og 4.

6b. Termen "agnostiker" myntet av "Darwins Bulldog" (eller "apologet" om man vil) Thomas Henry Huxley 1869. Et apologetisk kortkurs hos Huxley finnes i Høgetveit, D.J.; Hvis utgangspunktet; hvis 1.Mosebok var feil?; kommentar-avisa.no

7. Det var vel snarere en "utfordring" teologen* Darwin (i likhet med senere kolleger) fikk ved å se bort fra Skriftens ordlyd på emnet synd/forbannelse/død. Halvåret etter publiseringen av On the Origin of Species..., skriver Charles Darwin, mai 1860, til Asa Gray at " With respect to the theological view of the question; this is always painful to me. I am bewildered. I had no intention to write atheistically. But I own that I cannot see, as plainly as others do, and as I should wish to do, evidence of design and beneficence on all sides of us. There seems to me too much misery in the world. I cannot persuade myself that a beneficent and omnipotent God would have designedly created the Ichneumonidae with the express intention of their feeding within the living bodies of caterpillars, or that a cat should play with mice." (Gjengitt i Olausen, C.; Lennox, design and suffering; creation.com)

8. Haraldsø, B.; i Bibelen i Norge; Det Norske Bibelselskap 1991, s.216.

9. Begrepet "mikro-evolusjon" bør å utgå, da "evolusjon" (i betydning tiltagende kompleksitet/informasjon) ikke korresponderer med begrepets innhold, nemlig såkalt "naturlig utvalg" (hvilket ikke er et aktivt "valg", kun en beskrivelse av en tilpasning) og variasjon, en variasjon som kan gå "frem og tilbake". "Mikro-evolusjon" medfører ikke tiltagende anvendbar (i motsetning til genetisk "støy") informasjon, men gjerne tap av informasjon; kall det "anti-evolusjon".

Begrepet "mikro-evolusjon" (hvis dekningsområde kan observeres) synes aktivt nyttet forvirrende til å "selge" øvrig "evolusjon".

10. Vitenskap "er det systematisk ordnede innbegrep av beviselig sanne dommer om et emne av almen betydning, slik at de kan inngå som ledd i en samlet erkjennelse. Man skjelner mellom empiriske v., som bygger på iakttagelse og eksperiment, og aprioriske el. formale v. (matematikk, logikk), som utleder sine påstander av

visse gitte forutsetninger i vår erkjennelses natur, som er så umiddelbart innlysende at ingen kan tvile på dem, de såkalte aksiomer. Alm. er også atskillesen mellom natur-v. og kultur- el. ånds-v." (Asch. konv.leks.)

11. Den blándes med reéll vitenskap, men er ikke sélv vitenskap. Evklusjon er ikke etablert fákta, kvalifiserer ikke til teori, knapt til hypotese: "Theory - an explanation of a set of related observations based upon hypotheses and verified multiple times over an extended period of time by unrelated groups of researchers. A theory is like a scientific law but it remains unproven. (Note: Evolution has never been observed in nature or proven by empirical science and, therefore, does not meet the definition of "theory.")" "Hypothesis - an educated guess based upon observation but not yet proved. Most hypotheses can be supported or refuted by experimentation or continued observation." (Gallop (ref.2), Glossary.)

12. Morris, J.; The Young Earth; The real history of the Earth - past, present, and future; Master Books rev./exp. ed. 2007, s.124-125.

13. Master Books ed.; 3.pr. 2005, sit fra s.13 og 214.

* Charles Darwin gjennomførte 1828- 1831 første trinn i teologistudiet m. eksamen.

Hva éllers angår Darwin og Skriftens ordlyd, se Grigg, R.; Darwin's mentors; How clergymen unwittingly helped pave the way for evolution; Creation 32(1)2010.

